

СТАНОВИЩЕ

от проф. Ирен Йорданова Пелтекова, доктор
Софийски университет „Св. Климент Охридски“

на дисертационен труд за присъждане на
ОНС „доктор“
в Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт
Професионално направление 7.6. Спорт
Докторска програма: Теория и методология на спортната наука

Автор: ас. Румяна Кирилова Иванова

Тема: "Програма за усъвършенстване на атакуващите удари при висококвалифицирани състезатели по бадминтон"

Научен ръководител: доц. Галина Очева, доктор

1. Данни за процедурата

От отлично подготвената документацията на предадените материали, с които Румяна Иванова участва в процедурата за официална защита на дисертационния си труд става ясно, че редът от зачисляването до отчисляване и съпътстващите доклади и заповеди е спазен и отговаря на ЗРАСРБ, Правилника за прилагането му и Правилника на НСА „Васил Левски“ за РАС. С това се потвърждава законността на процедурата.

2. Кратки биографични данни за автора Румяна Кирилова Иванова

Румяна Иванова е асистент по специалност „Бадминтон“ към Катедра „Футбол и тенис“, сектор „Бадминтон“ в НСА „Васил Левски“ от 2018 г., а преди това е хоноруван преподавател в същата катедра (2012-2018 г.).

Родена през 1988 г., завършва ОКС „Бакалавър“ със специалности „Треньор по бадминтон“ и „Учител по физическо възпитание и спорт“ в НСА през 2011 г. Румяна Иванова продължава своето образование в НСА и през 2014 г. придобива ОКС „Магистър“ в МП „Младежка идентичност и спорт“. От 2016 г. е докторант към катедра „Футбол и тенис“ при НСА „Васил Левски“.

Румяна Иванова има успешна и активна дейност както като професионален състезател по бадминтон, така и като треньор и успява ефективно да комбинира двете дейности едновременно. Румяна Иванова е трикратна балканска шампионка за дисциплините единично, двойки и смесени двойки – младежи (2002-2004 г.), национален състезател (2021-2007 г.), участник в Световни, Европейски, Балкански и други престижни състезания за младежи и девойки (2003-2007 г.). Тя продължава своята спортна кариера извън пределите на страната ни и се състезава в Германия и Италия (2011-2014 г.). Треньорският ѝ стаж започва през 2008 г. в отбора на БК „Анета Янева-НСА“, където работи и досега. Била е помощник треньор на националния отбор по бадминтон на глухите в България – мъже, жени, юноши, девойки (2011-2016 г.), работила е като треньор в италианския град Киари (2013-2014 г.). От 2016 г. е треньор на българския национален отбор по парабадминтон.

Ас. Иванова има участие в научни проектни и социални дейности, извършва доброволческа работа, притежава организационни умения и компетентности.

Докторантката владее на високо ниво английски, италиански, руски и френски език.

3. Актуалност и значимост на научния труд

Бих искала да започна с констатацията относно избора на тема и съдържание. Проведено е много задълбочено и качествено експериментално изследване, което напълно корелира с образованието и дейността на автора Румяна Иванова.

Разглежданата проблематика е актуална, значима и много навременна. Разработената и внедрена в практиката програма за усъвършенстване на атакуващите удари при висококвалифицирани състезатели по бадминтон има амбициозна цел да реши сложни спортно-методически, физически, технико-тактически и психологически въпроси. Сложността при прилагането на програмата се проявява и в статута на българските професионални състезатели, които по своята същност не покриват дефиницията на такива в международен план, което засилва значимостта на представеното от Румяна Иванова дисертационно изследване.

Актуалността на авторския структурно-функционален модел на работа може да се разглежда и в контекста на бъдеща учебно-тренировъчната и състезателна програма за състезатели от българските спортни клубове по бадминтон, където атакуващите удари и атакуващия стил на игра в дисциплината „Единично-жени“ ще са едни от водещите технико-тактически умения на състезателите. Темата е актуална и поради факта, че бадминтонът става все по-популярен и желан спорт за практикуване и гледане, особено след Олимпийските игри 2004, където видяхме, че нашите национални състезателки се представят достойно сред елита на спорт и очакванията към тях са по-големи.

Дизайнът на изследването има прекрасна смислова организация и логическа връзка. С всеки ред от дисертационния труд проличава, че Румяна Иванова познава много добре материята и литературата по темата.

4. Данни за дисертацията, автореферата и публикациите

Предложеният за становище дисертационен труд е представен общо с обем 193 страници, от които основен текст – 152 страници, използвана литература – 18 страници със 172 източника, от които 88 на кирилица, 84 на латиница и два електронни ресурса. Неизменна част от труда са 12 приложения представени в 23 страници. Трудът е онагледен с 30 таблици и 38 фигури. Основният текст от дисертацията съдържа увод, три глави, изводи и препоръки и приноси.

Уводът представя накратко мотивите на авторката да насочи интереса си към усъвършенстване стила на игра на висококвалифицирани състезателки по бадминтон в дисциплината „Единично – жени“, чрез структурно-функционален модел на подготовка, наречен „Програма“.

Първа глава *„Теоретична постановка и обосновка на проблема за усъвършенстване на атакуващите удари при висококвалифицирани състезатели по бадминтон“* съдържа пет подточки. В тази глава докторантката много умело въвежда читателя в същността на проблемите за спорта бадминтон, тенденциите в развитието на играта спрямо промените на правилника и новите технологии, нуждата от усъвършенстване на подготовката на състезатели на всички равнища, подчертана е липсата на специализирана научна литература у нас, свързана с развитото на играта, тренировъчните форми, методи и средства за подготовка. Представена е структурата на Световната федерация по бадминтон (BWF) и организираните под нейно ръководство състезания и турнири на международно ниво, изяснени са водещите стилове на игра на елитните състезатели по държави и предимствата на атакуващите удари и атакуващия стил на игра в съвременния бадминтон. Направен е литературен анализ за огромното значение на атлетизма и физическата подготовка на бадмитонистите и взаимовръзката им с техническите умения за успешен резултат

както в подготовката, така и в състезанията. Не е подминат и въпросът за важността на контрола на технико-тактическата подготовка.

В края на тази глава е представена добре формулирана работна хипотеза.

Тук трябва да подчертая, че в тази глава се открива ясната ориентация на Румяна Иванова към разбиране на проблема и начините за решаването му. Целеустремеността в нейната работа да оптимизира подготовката на състезателите с акцент върху подобряване на конкретни параметри от техниката на атакуващите удари, са показател за нейната научна и треньорска компетентност. Докторантката демонстрира заразително желание за доближаване на българските състезателки до елита в спорта бадминтон, чрез усъвършенстване на техните умения.

Във втора глава е представена и ясно очертана концептуалната рамка на дисертационното изследване – цел, задачи, обект, предмет, контингент на изследването, представени са методите и методиката на изследване, в подреден и табличен вид са показани игровите показатели, разделени по групи и тестовите батерии (две, всяко от която съдържа по 7 показатели, определящи физическата подготвеност и биомеханичните показатели и прецизността на техниката). Докторантката е използвала подходящи математико-статистически методи за анализ на получените резултати от емпиричното изследване.

В тази глава проличават задълбочените научно-теоретични и изследователски познания на ас. Румяна Иванова по изследвания проблем.

Трета глава е с основен приносен акцент в дисертационния труд. Именно тук се откроява основата върху, която е изградена дисертацията – представяне и анализ на „Програма за усъвършенстване на атакуващите удари при висококвалифицирани състезатели по бадминтон“. Авторската програма се базира на годишно планиране с 14 мезоцикли съсредоточени в 2 макроцикла. Общото тренировъчно натоварване обхваща 945 часа. Структурата на съдържанието е разбираемо представено на фигура 3.1 (с. 63). Много професионално, компетентно и логически са планирани задачите и работата, която трябва да се извърши по месеци, периоди от подготовката и макроцикли. Представената структура на годишния тренировъчен план и извеждането на целите и детайлното съдържание на цялостната подготовка може да бъде за пример и да намери място в учебниците по бадминтон (с. 62-78).

В рамките на добре планирано емпирично изследване и последващ задълбочен и професионален анализ на данните може да се каже че, Румяна Иванова категорично и безспорно постига поставената цел и представя обосновани и детайлни отговори на формулираните изследователски въпроси. В дисертационния труд като цяло проличават безспорните качества на автора като оформен учен и изследовател.

Авторефератът е с обем 52 страници и проектира съдържанието на дисертационния труд, следва неговата логика, отразява обективно теоретичните, изследователските и практико-приложните аспекти по проблема.

Депозираните публикации са подчинени на темата и са определен принос към популяризирането на емпиричните резултати и изводи на изследването.

5. Научни приноси

Изцяло приемам изведеният и аргументиран принос от Румяна Иванова.

От своя страна аз виждам и още приноси моменти в нейната разработка, които се заключават в следното:

- ✓ **На теоретично ниво** – на основата на професионален и задълбочен анализ са представени основните стилове на игра на водещи състезатели по бадминтон от световната сцена. Разгледани и подробно са описани основните атакуващи удари и техните производни, изграждащи атакуващия стил на игра.

Обогатени са средствата и методите за подготовка по бадминтон и са предложени иновации при прилагането им.

- ✓ **На практико-приложно ниво** - Основен приносен момент в дисертационния труд е практико-приложният характер на анализа на получените резултати. Акцент в анализа се поставя върху възможностите на разработената Програма максимално да усъвършенства физическите качества и функционални възможности в единство с технико-тактическата подготовка на българския бадминтонист, с което те да се противопоставят адекватно на елитните състезатели в този спорт.
- ✓ **На практическо ниво** – В дисертационния труд се доказва, че разработената и апробирана програма е работеща, може да бъде приложена в практиката. Считаю че това е основният приносен момент в представения труд. За целите на изследването са разработени протоколи, тестове и комплекси от упражнения, които се подробно описани, онагледени и също са готови за приложение в практиката.

6. Препоръки и въпроси

Румяна Иванова притежава много добър научен и същевременно разбираем стил на писане, има богат тренировъски и състезателен опит, владее отлично няколко езика, постигнала е впечатляващи резултати, които трябва да бъдат популяризирани в специализирани издания, за да достигнат до по-широк кръг от читатели. В тази връзка препоръчвам дисертационния труд да бъде публикуван под формата на самостоятелна книга, като по този начин ще се запълни една съществена липса в съществуващата научно-спортна литература у нас.

Въпрос: Какви са възможностите за успешно прилагане на разработената авторска програма при подготовката на състезатели по бадминтон под 19-годишна възраст?

7. Заключение

По своята структура и съдържателна същност, научна задълбоченост, трудът на Румяна Иванова е **самостоятелна и оригинална научна разработка**. Дисертацията отговаря на техническите стандарти за оформяне на такъв тип научни трудове.

Резултатите постигнати в дисертационното изследване могат да се смятат за научни приноси на докторанта.

Авторът може самостоятелно да провежда научно изследване, да представя и анализира резултатите коректно, задълбочено и прецизно.

Въз основа на проявените знания и умения за провеждане на научно изследване, на доказаните научните приноси и оригинални постижения, давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на уважаемото научно жури да присъди **образователната и научна степен „доктор“** на **Румяна Кирилова Иванова** в Област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт, **професионално направление 7.6. Спорт**.

14.01.2022 г.

Изготвил становището:.....
/Проф. Ирен Пелтекова, доктор/

OPINION

by Professor Iren Yordanova Peltekova, PhD
Sofia University "St. Kliment Ohridski"

of a dissertation for the award of
PhD
in the field of higher education 7. Health and sports
Professional field 7.6. Sports
Doctoral program: Theory and methodology of sports science

Author: Assistant Rumyana Kirilova Ivanova
Topic: "Program for improving the attacking shots of highly qualified
badminton players"

Scientific adviser: Assoc. Prof. Galina Ocheva, PhD

1. Details of the procedure

From the remarkably well prepared documentation of the submitted materials, with which Rumyana Ivanova participates in the procedure for official defense of her dissertation, it is clear that the requirements related to procedure and the accompanying reports are met and the work complies with ZRASRB, NSA "Vasil Levski" for RAS. This confirms the legality of the procedure.

2. Brief biographical data about the author Rumyana Kirilova Ivanova

Rumyana Ivanova is an assistant professor of Badminton at the Department of "Football and Tennis", Badminton sector at NSA "Vasil Levski" since 2018, and before that she was a part-time lecturer in the same department (2012-2018).

Born in 1988, she graduated with a Bachelor's degree in Badminton Coaching and Physical Education and Sports Teacher at the National Academy of Sports in 2011. Rumyana Ivanova continued her education at the NSA and in 2014 was rewarded a Master's degree in "Youth Identity and Sports". Since 2016 she has been a PhD student at the Department of Football and Tennis at the National Sports Academy "Vasil Levski".

Rumyana Ivanova has a successful and active career both as a professional badminton player and as a coach and manages to effectively combine both activities simultaneously. Rumyana Ivanova is a three-time Balkan champion in the singles, doubles and mixed doubles - youth (2002-2004), national competitor (2021-2007), participant in World, European, Balkan and other prestigious competitions for youth (2003 - 2007). She continues her sports career outside of our country and competes in Germany and Italy (2011-2014). Her coaching career began in 2008 in the team of BC "Aneta Yaneva-NSA", where she still works. She was an assistant coach of the national badminton team for the deaf in Bulgaria - men, women, youth (2011-2016), she worked as a coach in the Italian city of Chiari (2013-2014). Since 2016 she has been the coach of the Bulgarian national parabadminton team.

Assistant Ivanova participates in scientific projects and social activities, performs volunteer work, and she has organizational skills and competencies.

The doctoral student is fluent in English, Italian, Russian and French.

3. Relevance and significance of scientific work

I would like to start with a statement on the choice of topic and content. A very complex qualitative experimental study was conducted, which fully correlates with the education and work of the author Romyana Ivanova.

The issues under consideration are significant and very timely. The program developed and implemented in practice for improving the attacking shots of highly qualified badminton players has an ambitious goal to solve complex sports-methodological, physical, technical-tactical and psychological issues. The complexity of the implementation of the program is manifested in the status of Bulgarian professional athletes, who in essence do not cover the definition of such internationally, which enhances the importance of the dissertation research presented by Romyana Ivanova.

The relevance of the author's structural and functional model of work can be considered in the context of the future training and competition program for athletes from Bulgarian badminton sports clubs, where attacking strikes and attacking style of play in the discipline "Single Women" will be one of the leading technical and tactical skills of the athletes. The topic is also relevant due to the fact that badminton is becoming increasingly popular and desirable sport to practice and watch, especially after the 2004 Olympic Games, where we saw that our national athletes perform well among the elite athletes and expectations are higher.

The design of the study has a wonderful thoughtful organization and logical connection. With each line of the dissertation it is clear that Romyana Ivanova knows the topic and literature on the subject very well.

4. Data for the dissertation, the abstract and the publications

The dissertation proposed for an opinion is presented with a total volume of 193 pages, of which the main text - 152 pages, used literature - 18 pages with 172 sources, of which 88 in Cyrillic, 84 in Latin and two electronic sources. An integral part of the work are 12 applications presented in 23 pages. The work is illustrated with 30 tables and 38 figures. The main text of the dissertation contains an introduction, three chapters, conclusions and recommendations and contributions.

The introduction briefly presents the author's motives to focus her interest on improving the style of play of highly qualified badminton players in the discipline "Singles - Women", through a structural-functional model of training called "Program".

The first chapter "Theoretical statement and justification of the problem of improving the attacking shots of highly qualified badminton players" contains five subsections. In this chapter the doctoral student very skillfully introduces the reader to the essence of the problems of badminton, trends in the development of the game in relation to changes in regulations and new technologies, and the need to improve the training of athletes at all levels, related to the development of the game, training forms, methods and means of preparation. The structure of the World Badminton Federation (BWF) and the international competitions and tournaments organized under its leadership are presented, as well as the leading styles of play of elite athletes by country and the advantages of attacking strokes and attacking style of play in modern badminton. A literature analysis was made of the great importance of athletics and physical training of badminton players and their relationship with technical skills for a successful outcome in both training and competition. The issue of the importance of control of technical and tactical training has not been overlooked.

A well-formulated working hypothesis is presented at the end of this chapter.

Here I must emphasize that this chapter reveals the clear orientation of Romyana Ivanova to understand the problem and the ways to solve it. The purposefulness in her work to optimize the training of athletes with an emphasis on improving specific parameters of the technique of attacking strikes are an indicator of her scientific and coaching competence. The doctoral student demonstrates a contagious desire to bring the Bulgarian athletes closer to the elite in the sport of badminton by improving their skills.

In the second chapter the conceptual framework of the dissertation research is presented and clearly outlined - goal, tasks, object, subject, contingent of the research, the research methods and methodology are presented, the game indicators are divided into groups and test batteries. (two, each of which contains 7 indicators determining the physical fitness and biomechanical indicators and precision of the technique). The doctoral student used appropriate mathematical and statistical methods to analyze the results of the empirical study. This chapter shows the in-depth scientific-theoretical and research knowledge of Assistant Romyana Ivanova on the researched problem.

The third chapter is the main contributing emphasis in the dissertation. It is here that the basis on which the dissertation is based stands out - presentation and analysis of the "Program for improving the attacking shots of highly qualified badminton players". The author's program is based on annual planning with 14 mesocycles concentrated in 2 macrocycles. The total training load covers 945 hours. The structure of the content is understandably presented in Figure 3.1 (p. 63). The tasks and the work to be done by months, training periods and macrocycles are very professionally, competently and logically planned. The presented structure of the annual training plan and the presentation of the goals and the detailed content of the overall training can be an example and find a place in badminton textbooks (pp. 62-78).

In the framework of a well-planned empirical study and subsequent in-depth and professional analysis of the data, it can be said that Romyana Ivanova indisputably achieves the set goal and presents reasonable and detailed answers to the formulated research questions. In the dissertation work as a whole the qualities of the author as a formed scientist and researcher are evident.

The abstract has a volume of 52 pages and designs the content of the dissertation, follows its logic, objectively reflects the theoretical, research and practical aspects of the problem.

The submitted publications are aligned to the topic and are a definite contribution to the popularization of the empirical results and conclusions of the research.

5. Scientific contributions

I fully accept the contribution made and argued by Romyana Ivanova.

For my part, I see further contributions as follows:

- ✓ On a theoretical level - based on professional and in-depth analysis, the main styles of play of leading badminton players from the world stage are presented. The main attacking strikes and their derivatives that build the attacking style of play are reviewed and described in detail. The means and methods for badminton training have been enriched and innovations in their application have been proposed.
- ✓ On a practical-applied level - The main contributing moment in the dissertation is the practical-applied nature of the analysis of the obtained results. Emphasis in the analysis is placed on the possibilities of the developed Program to maximize the physical qualities and functional capabilities in unity with the technical and tactical training of the Bulgarian badminton player, so that they adequately oppose the elite athletes in this sport.

- ✓ On a practical level - The dissertation proves that the developed and tested program is working and can be applied in practice. I believe that this is the main contribution in the presented work. For the purposes of the research, protocols, tests and sets of exercises have been developed, which are described in detail, illustrated and are also ready for application in practice.

6. Recommendations and questions

Rumyana Ivanova has a very good scientific and, at the same time, understandable style of writing, she has extensive coaching and competitive experience, she is fluent in several languages, she has achieved impressive results that need to be promoted in specialized publications to reach a wider range of readers. In this regard, I recommend that the dissertation be published in the form of a separate book, thus filling a significant gap in the existing scientific and sports literature in our country.

Question: What are the possibilities for successful implementation of the developed author's program in the preparation of badminton players under 19 years of age?

7. Conclusion

In its structure and content essence, scientific depth, the work of Rumyana Ivanova is ***an independent and original scientific development***. The dissertation meets the technical standards for the design of this type of scientific work.

The results achieved in the dissertation research can be considered as scientific contributions of the doctoral student.

The author can independently conduct research, present and analyze the results correctly, thoroughly and accurately.

Based on the demonstrated knowledge and skills for conducting research, proven scientific contributions and original achievements, I give my ***positive assessment*** of the research presented by the above peer-reviewed dissertation, abstract, results and contributions, and offer to the esteemed scientific jury to award the educational and scientific degree ***PhD of Rumyana Kirilova Ivanova*** in the field of higher education 7. Health and sports, professional field 7.6. Sports.

14.01.2022

Prepared the opinion:
/Prof. Iren Peltekova, PhD /